

✉ Re: FW: Breyting á aðalskipulagi Hafnarfjarðar

Búið til	23.8.2021 15:59:50
Höfundur	Snorri Sigurðsson
Sent	23.8.2021 15:59:49
Tilheyrir	 202010-0017 - Umsögn vegna aðalskipulagsbreytingar á Reykjanesbraut - lýsing.

Efni

Re: FW: Breyting á aðalskipulagi Hafnarfjarðar
--

Upplýsingar

Sent	23.8.2021 15:59:49	Staða	Imported
Eigandi		Tímamörk	
Skjalalykill	42-0 Umsagnir almennt		
Lykilorð			

Vinnsla

Þátttakendur

Frá	Snorri Sigurðsson - NI (Snorri.Sigurdsson@ni.is)
Til	bergindg@hafnarfjordur.is, skipulag@hafnarfjordur.is

Innihald

<p>Góðan daginn, eftirfarandi er umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um aðalskipulagsbreytinguna.</p> <p>Tilvísun í mál nr. 202010-0017 (SS).</p> <p>Bæjarstjórn Hafnarfjarðar hefur auglýst tillögu að breytingu á aðalskipulagi Hafnarfjarðar 2013-2015. Breytingin felst í tvöföldun Reykjanesbrautar í núverandi vegstæði ásamt fleiri framkvæmdaliðum því tengt.</p> <p>Náttúrufræðistofnun Íslands veitti umsögn um frummatsskýrslu Vegagerðarinnar um tvöföldun Reykjanesbrautar og tengdar framkvæmdir og var umsögnin send til Skipulagsstofnunar þann 6. ágúst 2021. Í þeirri umsögn koma fram ýmsar ábendingar sem einnig eiga við um framangreinda breytingu á aðalskipulagi Hafnarfjarðar.</p> <p>Náttúrufræðistofnun vísar í þá umsögn varðandi umfjöllun um ýmis umhverfisáhrif sem eru væntanleg vegna tvöföldunar Reykjanesbrautar og tengdra framkvæmda en vill hér vekja athygli á eftirfarandi atriðum sem komu fram í umsögninni um frummatsskýrsluna og snerta sérstaklega aðalskipulagsbreytinguna og forsendur að baki henni:</p> <p>Um framkvæmdina almennt: „Ljóst er að framkvæmd af þessari stærðargráðu fylgir umtalsvert rask. Eins og kemur fram í frummatsskýrslunni hefur raskið áhrif á ýmsar náttúruminjar með umtalsvert verndargildi. Þar er um að ræða jarðminjar, landslag, búsvæði fugla, vistgerðir og vaxtarstaði friðlýstra plöntutegunda og/eða válistategunda sem og annarra sjaldgæfra plantna. Þá mun framkvæmdin þrengja að og valda nokkru raski á afar sérstæðu náttúruverndarsvæði sem er fjörusvæðið og tjarnirnar í Straumsvík og er m.a.</p>

á gildandi náttúruminjasrá. Mikilvægt er því að horft sé til einstakra framkvæmdaliða með tilliti til áhrifamatsins og lagt mat á hvort nægjanlegur rökstuðningur sé fyrir nauðsyn, framkvæmd og útfærslu þeirra með sértæk, staðbundin umhverfisáhrif þeirra til hliðsjónar."

Um meginframkvæmdaþáttinn, tvöföldun Reykjanesbrautar segir í umsögninni: „*Ekki er efast um tilgang framkvæmdarinnar við tvöföldun Reykjanesbrautar þar sem umferðaröryggi mun aukast til muna á vegi þar sem alvarleg slys hafa verið nokkuð algeng. Að því sögðu þarf að huga vel að útfærslum og mögulegum mótvægisáðgerðum á viðkvæmustu stöðum til að draga úr neikvæðum áhrifum á náttúruferna.*"

Almennt telur Náttúrufræðistofnun jákvætt að horfið sé frá fyrri hugmyndum um legu Reykjanesbrautar og stefnt sé að tvöföldun í núverandi vegstæði. Mikilvægt er þó að taka tillit til væntanlegra neikvæðra umhverfisáhrifa og skoða mótvægisáðgerðir eins og hægt er. Bent er á frekari umfjöllun um þetta í umsögn NÍ um frummatsskýrsluna.

Um tjarnirnar í Straumsvík segir í umsögninni um frummatsskýrsluna: „*Viðkvæmasta náttúrusvæðið sem getur orðið fyrir áhrifum af tvöfölduninni er Straumsvík og hinar einstöku ísöltu tjarnir sem þar finnast. Hugsanlegt er að áhrif verði á grunnvatnsstreymi norðan megin við veginn þannig að seltustig þeirra aukist. Sunnan Reykjanesbrautar gæti breikkunin orðið til þess að dragi úr áhrifum sjávarfalla í ferskvatnstjórnum þar en slíkar aðstæður þykja einstæðar jafnvel á heimsvísu. Allar breytingar á eðli tjarnanna getur haft áhrif á lífríki þeirra.*"

Náttúrufræðistofnun ítrekar verndargildi tjarnanna í Straumsvík og telur að stíga mætti frekari skref við verndun þeirra. Minnst er á eldri áform um friðlýsingu í greinargerð með aðalskipulagsbreytingunni en ekki hefur komið til þess ennþá en svæðið er á náttúruminjasrá að stærstum hluta.

Um mislæg gatnamót við Rauðamel segir í umsögninni: „*Við Rauðamel eru áætluð mislæg gatnamót með hringtorgum bæði norðan og sunnan vegin við Reykjanesbrautina. Þessi gatnamót eru áætluð á lítt röskuðu svæði sem tilheyrir Hrótagjárdyngjuhrauni sem nýtur sérstakrar verndar og er metið með hátt verndargildi (Kristján Jónasson o.fl. 2018). Á framkvæmdasvæðinu er lítt snortin helluhraunbreiða, með áberandi rishólum sem víða eru í sprungur. Hólarnir og sprungurnar setja mikinn svip á landslagið. Þá er hraunið mjög gróðursælt, þar er náttúrulegt kjarr og sérstaklega er mikið af gróðri í sprungunum. Ferlaufungur sem er friðlýst plöntutegund fannst á einum stað innan framkvæmdasvæðis sunnan við Reykjanesbraut. Ekki er hægt að útiloka að hann finnist víðar. Þá er töluvert um sjaldgæfar plöntutegundir einkum burknategundir í hraun sprungum á svæðinu. Þessir vaxtarstaðir munu raskast að stórum hluta við gerð mislægu gatnamótana, einkum hringtorgana*

Eins og komið hefur fram í fyrri umsögnum Náttúrufræðistofnunar telur stofnunin að tilgangur og þörf þessara mislægu gatnamóta hafi ekki verið rökstudd á fullnægjandi hátt. Sagt er að tilgangur þeirra sé framtíðartenging við Straum og við framtíðaruppbyggingarsvæði á Óttarsstaða- og Lónakotslandi. Engin áform um framtíðaruppbyggingu hafa verið samþykkt í aðalskipulagi Hafnarfjarðar og í raun ekkert skipulag í gildi á þessu svæði. Engar opinberar tillögur liggja fyrir um þessi framtíðaráform og ekkert mat hefur verið lagt á umhverfisáhrif þeirra. Ekki liggur heldur fyrir tillaga að framtíðarvegtengingu fyrir Straum. Ljóst er að möguleg uppbygging og vegagerð á þessu svæði norðan Reykjanesbrautar mun fela í sér mikið óafturkræft rask á Hrótagjárdyngjuhrauni og á svæðum á gildandi náttúruminjasrá. Formleg ferli ákvarðana er varða skipulag og umhverfismat þessara áforma eiga eftir að eiga sér stað og ekkert víst að af því verði. Því eru engar staðfestar forsendur fyrir því að þörf sé á mislægum gatnamótun við Rauðamel að svo stöddu. Í ljósi þeirra allmörgu neikvæðu umhverfisáhrifa sem framkvæmd gatnamótanna felur í sér er það mat stofnunarinnar að ekki sé hægt að réttlæta framkvæmd þeirra á þessu stigi meðan algjör óvissa er um framtíðarhlutverk þeirra. Réttast væri því að fella út þennan framkvæmdalið eða a.m.k. fresta þar til sýnt hefur verið fram á nauðsynlega þörf fyrir þau. Þannig mætti minnka töluvert það svæði með ósnortnu hrauni sem myndi raskast í heildarframkvæmdinni sem og hlífa fundarstöðum fágætra plantna m.a. ferlaufungs sem er á vólsta."

Í auglýstri aðalskipulagsbreytingu segir að gatnamótin séu til „að bregðast við framtíðar uppbyggingu á Óttarsstaða- og Lónakotslandi. Þarna hafa einnig verið hugmyndir um uppbyggingu á framtíðar hafnarsvæði“. Í aðalskipulagsbreytingunni eru ekki teknar ákvarðanir varðandi þessa framtíðaruppbyggingu og óvíst hver hún verði. Einungis er minnst á möguleg framtíðaráform. Að mati Náttúrufræðistofnunar er ótímabært að fara út í framkvæmd á þessum gatnamótum miðað við raskið sem af því hlýst meðan áformin

um uppbyggingu á svæðinu eru ekki komin lengra á veg. Þá er ekki gert ráð fyrir tengivegi við Straum frá þessum gatnamótun í aðalskipulagsbreytingunni en fjallað er um það hlutverk gatnamótanna í frummatsskýrslunni þó engin útfærsla á þeim tengivegi liggir fyrir.

Um tengiveg suður til Álhelli segir í umsögn Ní um frummatsskýrsluna: „Við gatnamótin sem liggja að álverinu í Straumsvík er áætluð breyting á núverandi mislægum gatnamótum og tengivegi sem liggur suður til Álhelli. Tengivegurinn er 0.6 km langur og 8 m breiður. Tengivegurinn mun valda raski á lítt snortnu hrauni sem tilheyrir Hrótagjárdyngjuhrauni m.a. einum áberandi rishrygg með áslægri sprungu. Einhver búsvæði mófugla munu raskast og töluvert af gróðri m.a. vaxtarstaðir fágætra plöntutegunda svo sem burknategunda. Einnig er ekki hægt að útiloka áhrif á Gerðistjörn og lífríki hennar.

Náttúrufræðistofnun telur að sýna hefði mátt fram á fleiri valkosti fyrir tengiveg í Helluhraunshverfið. Til að mynda hefði tengivegur um 200 metrum austar, þar sem vegslóði er í dag á röskuðu svæði vestast í Kapelluhrauni, valdið nær engu raski og ekki þurft að vera eins langur. Það vekur nokkra furðu að sá valkostur eða svipaður hafi ekki verið til skoðunar í umhverfismatinu. Ekki hafa verið gefnar skýringar á því hvers vegna svo er, einungis sagt að það sé ekki unnt að hliðra tengiveginum.“

Ekki er sérstaklega fjallað um þennan tengiveg í aðalskipulagsbreytingunni.

Náttúrufræðistofnun áskilur sér rétt á frekari athugasemdum á síðari stigum t.d. á deiliskipulagsstigi og vísar aftur í umsögn um frummatsskýrslu þar sem nánar er vikið að fleiri atriðum er varða framkvæmdina.

Virðingarfyllst,

Snorri Sigurðsson

Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs / Head of Division, Nature Protection

.....
Náttúrufræðistofnun Íslands / Icelandic Institute of Natural History

Urriðaholtsstræti 6-8, 220 Garðabær.

Sími/Tel: (354) 5 900 500. www.ni.is (<http://www.ni.is/>)

NÁTTÚRUFRAEÐISTOFNUN ÍSLANDS

From: "Berglind Guðmundsdóttir" <berglindg@hafnarfjordur.is>

To: "Móttaka - NI" <Mottaka@ni.is>

CC:

Subject: FW: Breyting á aðalskipulagi Hafnarfjarðar

Date: 13.7.2021 11:46:46

Góðan daginn, vakin er athygli á að neðangreind auglýsing á aðalskipulagi Hafnarfjarðar er núna í auglýsingu.

Tvöföldun Reykjanesbrautar | Skipulag í kynningu | Hafnarfjörður (hafnarfjordur.is)

(<https://www.hafnarfjordur.is/ibuar/skipulag/skipulag-i-kynningu/tvofoldun-reykjanesbrautar-1>)

Kv.

Berglind Guðmundsdóttir

landslagsarkitekt

Umhverfis- og skipulagssvið

Norðurhella 2

berglindga@hafnarfjordur.is
(<mailto:berglindga@hafnarfjordur.is>)

585 5500/ 664 5619

www.hafnarfjordur.is
(<http://www.hafnarfjordur.is/>)

Viðhengi

image001.jpg (2 KB)

image002.png (9 KB)

image003.png (5 KB)